

دهمین المپیاد علمی دانشجویان پزشکی سراسر کشور

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شیوه نامه حیطه کار آفرینی در بستر دانشگاههای هزاره سوم

۱۳۹۷

تهیه و تنظیم:

کمیته علمی حیطه کار آفرینی در بستر دانشگاههای هزاره سوم، دهمین المپیاد دانشجویان پزشکی

کشور

مقدمه

اگر در هزاره گذشته، دانشگاهها افتخار خود را در توسعه مرزهای دانش و کشف نادیده ها و ناشنیده ها می دانستند و عمده سرمایه های مالی و انسانی خود را برای نیل به این جایگاه مصروف می ساختند، در هزاره سوم، جامعه مأموریت های نوینی را از دانشگاهها مطالبه خواهد کرد. و آن چیزی نیست جز شناسایی مشکلات (Problems) و ارائه راهکارهای متناسب (Proper Solutions) در جهت خلق ارزش، رفع مشکلات و ارتقای کیفیت زندگی بشر از این مجراست.

در هزاره سوم، حتی مرزهای جغرافیایی میان شهر و دانشگاه برداشته شده و دانشگاه به عنوان یک نهاد فعال در امور اجتماعی در بطن شهرها قرار دارد. حتی مردم عادی مانند کاسب و کارمند و راننده و ... می تواند بدون محدودیت وارد این سازمانها شده و آزادانه از نیازهای واقعی خود با اعضای هیأت علمی و پژوهشگران دپارتمانهای مختلف صحبت کند و از آنها راهکار طلب کند. دانشگاه به راحتی با حوزه های سرمایه گذاری تعامل داشته و سرمایه گذاران نیز با خیال راحت از امنیت سرمایه گذاری خود در حوزه های دانشی سخن می گویند. پژوهشگران و اساتید نیز به جای تمرکز بر آموزش دانشجویان و نگارش و نشر مقالات و نتایج پژوهشها، عمده وقت خود را صرف تعامل با صنعت و جامعه، نوآوری و کارآفرینی و خلق ارزش و ثروت دانش بنیان برای خود و دانشگاه کرده و دانش خود را در جهت ارائه راه حل برای مشکلات واقعی برآمده از جامعه صرف می کنند و ...

این تصویر، واقعیت دانشگاههای کشور ما در سالهای آتی است. مسلماً در این دانشگاهها، همانطور که مأموریتها با دانشگاههای امروز متفاوت است، اساتید و دانشجویان و پژوهشگران آن نیز تفاوتها مهمی با آنچه امروز دیده می شوند خواهند داشت. و شاید مهمترین وظیفه نهادهای سیاستگذار در این زمینه، آماده سازی جامعه دانشگاهی کشور برای پذیرش این تحول بزرگ است.

حیطه «کارآفرینی در بستر دانشگاههای هزاره سوم» دهمین المپیاد علمی دانشجویان علوم پزشکی سراسر کشور، با توجه به ضرورت توجه به دانشگاههای هزاره سوم و ایجاد زمینه های لازم برای گذار به سوی این دانشگاهها و با هدف ارزیابی دانش و توان دانشجویان علوم پزشکی در زمینه کشف فرصتها، ایده پروری و تبدیل ایده به ارزش / محصول برگزار خواهد شد.

حیطه های مورد ارزیابی در آزمون

ارزیابی دانش و توانمندی دانشجویان در حیطه های زیر، اهداف اصلی آزمون را تشکیل می دهند:

✓ کشف فرصتها

- هدف دانستنی: دانشجو با روشهای تحلیل محیطی با هدف کشف و احصای فرصتها آشنا باشد.
- هدف توانستنی: دانشجو بتواند با تحلیل درست محیط، فرصتهای نوآوری و کارآفرینی جدید را کشف کند.

✓ ایده پروری

- هدف دانستنی:
 - دانشجو با مفاهیم اولیه ایده و طبقه بندیهای آن، ثبت ایده، اختراع، مالکیت معنوی و ... آشنا باشد.
 - تکنیکها و روشهای ایده پروری را بداند.
- هدف توانستنی: دانشجو بتواند ایده های نوآورانه مبتنی بر فرصتها را ارائه و ثبت کند.

✓ تبدیل ایده به ارزش / محصول

- اهداف دانستنی:
 - دانشجو اصول کارآفرینی را بداند.
 - دانشجو قوانین و مقررات کلی کسب و کار را بداند.
 - دانشجو مفاهیم اولیه بازار و تحقیقات بازار را بداند.
 - دانشجو با مفاهیم بوم مدل کسب و کار و استارت آپ ها آشنا باشد.
 - دانشجو اصول تدوین طرحهای پژوهشی نیازمحور را بداند.
 - دانشجو روشهای تدوین طرح کسب و کار را بداند.
- اهداف توانستنی:
 - دانشجو توانایی تدوین یک طرح / پایان نامه مبتنی بر یک ایده فرصت مدار را داشته باشد.
 - دانشجو توانایی تحلیل بازار را داشته باشد.
 - دانشجو توانایی نگارش طرح کسب و کار برای تجاری سازی ایده داشته باشد.
 - دانشجو توانایی تدوین مدل یک کسب و کار استارتآپی را داشته باشد.

نحوه برگزاری آزمون

آزمون در این حیطه در دو بخش انفرادی و گروهی به شرح زیر برگزار خواهد شد.

آزمون انفرادی

در آزمون انفرادی هدف اصلی ارزیابی حیطه های دانشی دانشجویان در حوزه نوآوری و کارآفرینی است. این آزمون در دو مرحله و به شرح زیر برگزار می گردد.

- مرحله اول آزمون انفرادی (غربالگری)

مرحله اول آزمون انفرادی یک آزمون غربالگری است که در کلیه دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور اجرا خواهد شد. این آزمون توسط مرکز سنجش آموزش پزشکی برگزار خواهد گردید و برای دانشگاه‌های مختلف از نظر تعداد داوطلبین جهت شرکت در آزمون انفرادی مرحله غربالگری هیچ گونه محدودیتی وجود ندارد. آزمون به صورت کتبی و تصحیح آزمون انفرادی در این مرحله به صورت ماشینی (کامپیوتری) خواهد بود. براساس نتایج آزمون و با احتساب سهمیه مناطق آمایشی، در این مرحله ۹۰ نفر انتخاب خواهند شد. به منظور حداکثر سازی حضور تمامی کلان مناطق آمایشی در المپیاد ، در صورتی که کلان منطقه حداقل یک تیم در میان برگزیدگان نداشته باشد سه نفر اول آن منطقه به عنوان تیم منتخب از منطقه معرفی خواهند شد. این افراد، نفرات تیم های شرکت کننده در مرحله گروهی را تشکیل خواهند داد .

- مرحله دوم آزمون انفرادی

مرحله دوم آزمون انفرادی به صورت متمرکز در تهران برگزار خواهد گردید. کلیه نفرات برگزیده در مرحله اول مجاز به شرکت در این آزمون خواهند بود. سئوالات این مرحله به صورت تشریحی بوده و تصحیح سئوالات به صورت دستی و توسط داوران انجام خواهد شد.

برگزیدگان نهایی آزمون انفرادی، بر اساس نتایج هر دو مرحله اول و دوم انتخاب می گردند.

سهم مرحله اول آزمون انفرادی در نمره نهایی ۴۰٪ و سهم مرحله دوم ۶۰٪ خواهد بود.

آزمون گروهی

هدف از برگزاری آزمون گروهی، عمدتاً ارزیابی توانایی‌های دانشجویان در حیطه‌های نوآوری و کارآفرینی است. افراد شرکت کننده در این آزمون، برگزیدگان مرحله اول آزمون انفرادی هستند که در قالب گروه‌های مختلف به رقابت خواهند پرداخت. این آزمون در دو مرحله و به شرح زیر برگزار می‌گردد.

- مرحله اول آزمون گروهی

در مرحله اول آزمون گروهی، به گروه‌های شرکت کننده موضوعاتی عمدتاً در حیطه مأموریت‌های ویژه کلان مناطق آمایشی (که متعاقباً اعلام می‌شود) ارائه شده و از آنها خواسته می‌شود در حیطه این موضوعات، مراحل کشف فرصت، ایده پروری و تبدیل ایده به ارزش / محصول را پیاده کنند. هر گروه موظف به تدوین یک طرح تجاری (Business plan) در زمینه موضوع مرتبط با خود است. گروه‌ها می‌توانند از راهنمایی‌های اعضای هیات علمی به غیر از اعضای کمیته علمی المپیاد بهره‌مند شوند. گروه‌های دانشجویی ملزم هستند تا پس از پایان مدت زمان مشخص شده طرح تجاری خود را به وزارتخانه ارسال نمایند. اعضای کمیته علمی حیطه به عنوان داور، طرح‌های تجاری را مطابق دستورالعمل یکسان، نمره دهی خواهند کرد.

- مرحله دوم آزمون گروهی

در مرحله دوم آزمون گروهی، به گروه‌های شرکت کننده گزارش‌های استانی، ملی و جهانی (به انتخاب کمیته علمی) ارائه خواهد شد. این گزارش‌ها به صورت یکسان در اختیار همه گروه‌ها قرار خواهد گرفت. از گروه‌ها خواسته می‌شود بر اساس گزارش‌های منتشره، مراحل کشف فرصت، ایده پروری و تبدیل ایده به ارزش / محصول را پیاده سازی کرده و در نهایت طرحی را برای خلق ارزش / کارآفرینی متناسب شرایط مندرج در گزارش‌ها و افتضانات جامعه ارائه کنند. طرح‌های تجاری آماده شده در این مرحله در قالب یک آزمون به شیوه «تیمی میزگرد» مورد ارزیابی داوران قرار خواهند گرفت.

برگزیدگان نهایی آزمون گروهی بر اساس نمرات کسب شده در هر دو مرحله انتخاب می‌شوند، به گونه‌ای که

سه‌م مرحله اول در نمره نهایی ۳۰٪ و سه‌م مرحله دوم ۷۰٪ لحاظ خواهد شد.

توجه به این نکته ضروری است، در صورتی که طرح‌های تجاری حاصل از فعالیت‌های گروهی، قابلیت تجاری سازی داشته و اعضای گروه مصمم به ادامه فعالیت‌های خود در آن زمینه پس از المپیاد نیز باشند، مسایل مربوط به حقوق معنوی اعضای گروه در محصول نهایی مربوط به خود ایشان بوده و کمیته علمی در این خصوص مسئولیتی بر عهده نخواهد داشت.